

Козуб О.В., Мельничайко О.І.

**УКРАЇНСЬКА МОВА
ЗБІРНИК ТЕКСТІВ
ДЛЯ ПЕРЕКАЗІВ**

2 – 4 КЛАСИ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

ББК 74. 268. 1Укр

К 38

Рецензенти:

кандидат педагогічних наук, доцент
Онишків З.М.

вчитель початкових класів вищої категорії,
вчитель-методист
Будна Н.О.

Козуб О. В., Мельничайко О. І.

К 38 Українська мова. Збірник текстів для переказів. 2–4 класи:

Навчальний посібник. —

Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. — 64 с.

ISBN 966-7224-16-3

У збірнику подано тексти для переказів з української мови для учнів 2–4 класів. Організувати роботу ефективно й методично правильно допоможуть запитання, словник і план переказу, наведені після текстів.

Для вчителів початкових класів, студентів, батьків.

ББК 74. 268. 1Укр

Oхороняється законом про авторське право.

*Жодна частина цього видання не може бути використана чи відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 966-7224-16-3

© Козуб О.В., Мельничайко О.І., 1997

© Навчальна книга – Богдан,
макет, художнє оформлення, 2004

КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Монологічне мовлення

Усний (письмовий) переказ

Уміння будувати усний переказ перевіряється в 2 класі у другому семестрі.

Перевірка умінь писати переказ проводиться в 4 класі наприкінці кожного семестру.

Уміння усно переказувати чи конструювати текст перевіряються індивідуально: учителем пропонує учням певне завдання (переказати текст дослівно, стисло чи вибірково; самостійно скласти висловлювання на відповідну тему) і дає час на підготовку.

Перевірка вміння переказувати текст письмово здійснюється фронтально: учням пропонується написати переказ тексту, прочитаного вчителем.

Перевіряються вміння: переказувати тексти розповідного й описового типу, прослухані або прочитані самостійно; будувати зв'язні висловлювання на задану тему; викладати матеріал логічно, послідовно; дотримуватися норм літературної мови, вдаючи користуючись лексичним, граматичним багатством мови.

Матеріалом для переказу (усного чи письмового) може бути текст-розповідь, опис чи міркування, обсяг якого відповідає програмовим вимогам.

Письмовий переказ у першому семестрі 4 класу учні пишуть за колективно складеним планом, а в другому семестрі план переказу школярі складають самостійно.

Одиниця контролю: усне (писемне) висловлювання учнів.

Оцінювання. За усне висловлювання (переказ) ставлять одну оцінку — за зміст.

За письмовий переказ виставляються дві оцінки: за зміст та за грамотність. У журнал заноситься тільки оцінка за зміст.

Критерії оцінювання грамотності письмового переказу аналогічні критеріям оцінювання диктанту.

Рівень	Бали	Кількість припустимих помилок
Початковий	1	9 і більше
	2	8
	3	7
Середній	4	6
	5	5
	6	4
Достатній	7	3
	8	2
	9	1
Високий	10	1 негруба помилка або 2-3 виправлення
	11	1 охайнє виправлення
	12	—

Рівень	Бали	Критерії оцінювання
Початковий	1	Учень, спираючись на значну кількість допоміжних матеріалів (слова, сполучення слів, малюнки, план тощо), буде окремі, не пов'язані між собою речення. Лексика висловлювання потребує збагачення, допускаються мовленнєві помилки.
	2	Учень, спираючись на значну кількість допоміжних матеріалів, буде окремі фрагменти висловлювання. Лексика висловлювання потребує збагачення, допускаються мовленнєві помилки.
	3	Учень, спираючись на значну кількість допоміжних матеріалів, буде висловлювання, яке не становить завершеного тексту. Послідовність викладу потребує вдосконалення, а лексика — збагачення; трапляються мовленнєві помилки.
Середній	4	Учень, спираючись на деякі допоміжні матеріали, буде текст, не розкриваючи при цьому теми (відтворення змісту тексту вимагає збагачення); виклад не зовсім послідовний; учень потребує допомоги вчителя у розрізненні основної та другорядної інформації; добір слів не досконалений; допускаються мовленнєві помилки.
	5	Учень, спираючись на деякий допоміжний матеріал, буде текст, у цілому розкриваючи тему (з урахуванням співвідношення основної та другорядної інформації). В окремих випадках виклад може потребувати більшої послідовності, а добір слів — вдосконалення; можуть допускатися мовленнєві помилки.
	6	Учень, спираючись на допоміжні матеріали, буде досить послідовний текст, розкриває тему, хоч і не завжди враховує при цьому співвідношення основної та другорядної інформації; добір слів потребує вдосконалення, можуть допускатися мовленнєві помилки.
Достатній	7	Учень, не спираючись на допоміжні матеріали, складає достатньо повний текст (з урахуванням виду переказу). При цьому наявні деякі відхилення від теми; є недоліки у структурі та доборі слів, співвідношенням основної та другорядної інформації. Учень висловлює основну думку, вдало добирає лексичні засоби (використовує авторські засоби виразності, образності мовлення), припускаючись при цьому мовленнєвих помилок.

I. Про кого йдеться в оповіданні? Чим займається білочка восени? Куди вона складає горішки? Які гриби любить збирати білочка? Де вона їх сушить? Чим ласуватиме білка взимку?

II. Поділіть текст на дві частини і доберіть до кожної з них заголовок.

1. Білчин склад.
2. Збирання грибів.

III. Напишіть стислий переказ.

9. ДОПОМОЖИ ПТАХАМ

Птахи приносять користь і радість. Влітку і восени вони самі собі знаходять їжу. Та взимку все вкрите снігом, скуте морозом. Тому птахам холодно й голодно. Допоможи їм прожити до весни!

Всі птахи охоче поїдають конопляне насіння. Тільки для синичок його треба подрібнити.

Дай їм вівса, проса, пшона, горішків. Не злякають тоді птахів морози.

I. Чи легко птахам влітку, восени? Що чекає пташок взимку? Що люблять їсти пташки? Коли птахам легше перебути морози? До чого спонукає нас заголовок оповідання? Як ми можемо виконати цей заклик?

II. Словник: *влітку, взимку, восени, насіння, не злякають, подрібнити.*

III. Поділіть текст на дві частини. Які заголовки можна дібрати до кожної частини?

1. Турботи птахів.
2. Допомога птахам узимку.

IV. Напишіть текст-міркування “Як допомогти птахам”.

10. ЩО СНИТЬСЯ ДУБОВІ ВЗИМКУ

Взимку дуб спить. Не скидає листя, щоб тепліше було. Воно — немов ковдра. Сниться дубові літо: як громіла громовиця і шумів дощ, як у небі сяяла веселка, як сидів на гілці і співав соловейко. Прокинувся дуб і зітхнув. Хочеться йому, щоб швидше настало літо.

I. Що робить дуб узимку? Чому він не скидає свого листя? Що бачить дуб у снах? Чого найбільше хочеться дубові?

II. Словник: *узимку, хочеться, швидше, ковдра, веселка, громовиця, дощ.*

III. Напишіть переказ за планом:

1. Ковдра для дуба.

2. Сон.

3. Мрії про літо.

11. КУДИ ПОСПІШАЄ СТРУМОЧОК

Жив собі веселий Струмочок. Взимку він солодко спав. Та прийшла весна. Прокинулися дерева, кущі, земля. І тільки Струмочок спав.

Побачило ледаря Сонечко, припекло. Прокинувся Струмочок, злякався і почав тікати. А матінка-Річка вже давно його чекала.

I. Про що розповідається в тексті? Що робив Струмочок узимку? Які зміни відбулися в природі з приходом весни? А що робив Струмочок? Що зробило Сонечко? Як це вплинуло на Струмочок? Куди подався Струмочок?

II. Словник: *узимку, земля, Струмочок, Сонечко, матінка-Річка.*

III. Чи підходить даний заголовок до цього оповідання? Який заголовок підібрали б ви?

IV. Напишіть детальний переказ тексту за запитаннями:

1. Що робив Струмочок взимку?

2. Яка пора року настала?

3. Як змінилася природа?

4. Що робив Струмочок?

5. Що зробило з ледарем Сонечко?

6. Як повівся Струмочок?

7. Хто його чекав?

12. ЧЕРЕПАХА І ЛИСИЦЯ

Прийшла стара черепаха до лисиці за вівсом. Лисиця насипала їй зерна повний мішок. Подякувала старенька і тихенько пішла дорогою. А лисиця прорізала в мішку дірку. Поки черепаха поверталася додому, весь овес і висипався. Незабаром овес зійшов і виріс. Хитра лисиця зібрала новий урожай.

За казкою І. Хоміна

I. Як ви думаєте: це оповідання чи казка? Чому ви так вважаєте? За чим прийшла черепаха до лисиці? Як повелася лисиця? Що сталося з вівсом? Хто зібрав урожай? Доведіть, що і в цій казці лисиця хитра, підступна.

II. Словник: *черепаха, додому, вівсом, овес*.

III. Напишіть переказ за планом:

1. Мішок вівса.
2. Дірка в мішку.
3. Новий урожай.

13. ЛАСТІВКИ

Пригріває весняне сонечко. В рівчаках біжать струмки. Метушаться за вікном клопітливі ластівки. Скоро буде тут гніздо. Потім вилупляться пташенята. Цілий день батько й мати носитимуть їх комах. Коли в маляток підростуть крила, мати навчить їх літати.

За Н. Забілою

I. Про кого розповідає текст? Коли до нас повертаються ластівки? Чим зайняті птахи? Для чого ластівкам гнізда? Як птахи доглядають своїх діток?

II. Словник: *весняне сонечко, метушаться, вилупляться, пташенята*.

III. Поділіть текст на дві частини. Доберіть заголовки.

1. Прихід весни.
2. Турботи ластівок.

IV. Напишіть вибірковий переказ на тему “Турботи ластівок”.

14. ЛИСИЧКА-СЕСТРИЧКА

У лисички зубоньки гострі, мордочка тоненька. Вушка в неї на маківці, хвостик довгенький, кожушок тепленький.

Добре лисичка вбрана: шерсть пухнаста, золотиста. На грудях у неї — жилет, а на шиї — біленський комірець...

Ходить лисичка тихесенько, до землі пригинається, ніби вклоняється. Свій пухнастий хвіст носить обережно. Дивиться вона ласково, усміхається, зубки білі показує.

Рис нори розумниця глибокі. Багато входів у них і виходів. Комори є і спаленъки. М'якою травичкою підлоги встелені.

К. Ушинський

I. Про кого розповів мисливець? Чому гороб'ятко випало з гнізда? Хто кинувся його рятувати? Як можна оцінити вчинок дорослого горобця?

II. Словник: *попереду, стишив ходу, підкрадатися, вздовж, поволі, до нього, морда, паща, дичина.*

III. Напишіть вибірковий переказ на тему “Безстрашна пташка” за планом та опорними словами.

1. Повернення з полювання.	полювання, попереду, стишив ходу, почув дичину
2. Мале пташеня.	горобеня, випало, собака наблизився
3. Горобець рятує своє дитя.	горобець упав, стрибнув до пащи, рятувати, тіло тремтіло, був готовий загинути
4. Вчинок мисливця.	відкликав собаку

11. ЛЕЛЕКИ

На старезному в'язі жили лелеки. По них я навчився зустрічати весну і проводжати літо.

У нашій сім'ї дуже шанували лелек.

Жили вони у великому круглому гнізді із паліччя. Жили весело. Дружили з усіма горобцями нашої вулиці.

З'явилися у гнізді маленькі лелеченята, і старі лелеки уже не гуляли. Так і снували з подвір'я на болото, а з болота — на подвір'я.

А лелеченята все витягували дзьоби, все їсти просили. Росли вони дуже швидко. Потім лелеки почали покидати гніздо. Тільки ночувати поверталися.

А згодом і зовсім не з'явилися. Відлетіли у вирій.

За Ю. Збанацьким

I. Про кого це оповідання? Чого вчили лелеки хлопчика? Як жили лелеки? Чим були зайняті лелеки після появи лелеченят?

II. Словник: *по них, проводжати, паліччя, з'явилися, снували, подвір'я, згодом, не з'являлися, вирій.*

III. Поділіть текст на три частини і доберіть до них заголовки:

1. Лелеки.
2. Поява малечі.
3. Турботливі батьки.

IV. Напишіть переказ за планом.

12. МЕЧ КОВАЛЯ ЛЮДОТИ

У музеї виставили для огляду меч. Його знайшли під час розкопок глибоко в землі. Меч пролежав там понад тисячу літ. Всі думали, що його викував якийсь заморський майстер. Адже досі вважалося, що таку зброю на Русі ніхто робити не вмів.

Та от меча старанно очистили від іржі. Й на ньому проступили два слова. З одного боку було викарбувано напис “коваль”. З другого — “Людота”. Отже, меча викував давньоруський зброяр. А Людота — це його ім’я.

Стародавні воїни, з ніг до голови виряджені у свої грізні обладунки, мужньо боронили від ворога рідну землю.

I. Де побували діти? Що вони там побачили? Якої думки про цей меч дотримувалися історики раніше? Хто ж насправді викував меч?

II. Напишіть детальний переказ за планом та опорними словами.

- План:
1. У музеї.
 2. Давньоруська зброя.
 3. Оборона землі.

Опорні слова та словосполучення: *виставка, розкопки, меч, тисячу літ, напис, викарбувано, давньоруський зброяр, Людота, оборона, рідна земля*.

13. ТАТАРСЬКЕ ЗІЛЛЯ

Жили колись в одному селі брат і сестра. Батьки їх повмирали, і діти самі хазяйнували та ні кому нічого поганого не робили.

Одного разу, як брат орав у полі, на село напали татари. Село пограбували, а людей погнали в полон.

Приїхав брат додому і не застав сестри. Кинувся він доганяти ворогів, щоб відбити сестру, та сам потрапив у полон. Спочатку вороги хотіли його вбити, але вирішили посміятися з бідного хлопця. Йому і його сестрі пообіцяли волю, якщо він переможе їхнього силача.

І вирішив хлопець битися. Зразу татарин ніби перемагав. Але брат і сестра так стояли одне за одним, що не можна було парубкові не перемогти. І таки він убив татарина. Тоді хан відпустив сестру і брата, як обіцяв.

А на тому місці, де був убитий татарин, виросло зілля, яке назвали татарським.

I. Про кого розповідається в цьому тексті? Що трапилося одного разу? Куди подався брат? Яку умову поставили вороги? Що зробив юнак?

II. Поділіть текст на чотири частини, доберіть до них заголовки.

1. Життя сиріт.
2. Напад ворогів.
3. На допомогу.
4. Поєдинок.

III. Словник: *хазяйнували, пограбували, полон, додому, відбити сестру, їхнього, зілля.*

IV. Напишіть переказ.

14. ЛИМОНИ

Вирощувати рослини можна не тільки влітку, але й узимку. Для цього досить одного вікна.

Найпоширенішою кімнатною плодовою культурою є лимон. Кімнатні лимони дуже красиві. Деякі сорти цвітуть кілька разів на рік. Одне деревце може дати до сімдесяти плодів на півночі і до двохсот — на півдні України.

Лимонне дерево досить легко розмножувати. Живці, взяті із прищеплених рослин, швидко укорінюються. Хороший лимон можна вирости також із насіння, тільки плодоносити він почне пізніше. Вирощуйте лимони!

З журналу “Юний натуралист”

I. Про яку рослину йдеться в оповіданні? Де можна вирощувати лимони? Що нового ви дізналися з цього оповідання? Як ви думаєте: це науковий чи художній текст?

II. Скільки абзаців у тексті? Які заголовки до них можна дібрати? Про що говориться в кожному абзаці?

III. Напишіть переказ за планом та опорними словами й словосполученнями.

35. ДЕ БЕРУТЬСЯ СРІБНІ ПАВУТИНКИ

Сидить старенька бабуся на сонці. А сонечко осіннє не пече, а тільки гріє ласково. Дивиться бабуся — в повітрі пливуть срібні павутинки. Онучка спитала, звідки вони пливуть, де беруться. А бабуся розповіла казку про ткача-павука.

На високій тополі, що стоїть над шляхом, живе ткач-павучок. Сидить він високо-високо, аж під самою хмарою. Коли пропливає в небі біла хмаринка, з неї на тополю падає пух, а павучок ловить його йловить. І пряде з пушинок тонесенькі ниточки, з яких тче собі гніздечко. А зайві ниточкипадають із тополі й летять-летять.

I. Хто грівся на сонці? Що пливло в повітрі? Яку казку розповіла бабуся онучці? Про кого ця казка? Чому павучка бабуся назвала ткачем?

II. Словник: *осіннє сонечко, срібні павутинки, ткач-павук, високо-високо, тополя, падає пух, пряде тонесенькі ниточки, тче, гніздечко.*

III. Напишіть переказ за планом:

1. Бабуся і онучка.
2. Ткач-павучок.
3. Тоненькі срібні ниточки.

3MICT

ÊÎÍÓÐÎÉÜ ÒÀ ÍÖ²ÍPÂAÍÍß ÍÀÂ×ÀËÜÍÈÖ ÄÎÑBAÍÁÍÙ 3

2 ÊËÄÑ

1. ÓÓÐÁÌÒËËÅÀ ÑÅÑÒÐÀ	6
2. -ÆÄ×ÎÊ ÌÐÏÌÄÅ	6
3.	6
4. ÍÀ ÁÓÄ²ÁÍÈÖÖÄ²	7
5. ×ÎÓ ÍËÄ×À ÑÈÍÈ×ËÀ?	7
6. ÑÈÍÐÌ ÇÈÌÀ	7
7.	8
8. ÑÈÄÐÁÌÈ×ËÀ Á²ËÈ	8
9. ÁÍÍÌÅÆ ÈÖÅÖÀ	9
10. ÚÌ ÑÍEOÙÑB ÁOAÍÄ² ÁÇÈÌÈÖ	9
11. ÉÓÄÈ ÌÍÑ²ØÀ ^a ÑÒÐÓÌÌ×ÎÈ	10
12. ×ÄÐÄIAÖÀ ² ËËÑÈÖB	10
13. ÈÄÑO²ÄÈ	11
14. ÈËÑÈ×ËÀ ÑÅÑÒÐÈ×ËÀ	11
15. ×ÎÓ ÍËB ÍÀ ÇÐÄÅÄÈ ÈÄ²ÖÈ?	12
16. È²ÑÍÄÄ ÌÐÈÄÄÅ	12
17. ÍÀØ ÖÈÄ	13
18. ÁÌÄÐÖÈÈ ÌÑEÈÈ	13
19.	14
20. ÕÌÄÐÈÍÈÄ	14
21.	15
22. ÈÓÍÄÍÙ ÁÅÄÌÅÄÈÒ	15
23. ÑÅ²ÖEÍØD	16
24. ÑÒÐÀØÌÈÉ ÇÄ²Ð	16
25. ÍÀ Ø²Ö²	17
26. ÐÀÄÈÈÈ	17
27. BÈ ÑÒÐÓÌÌ×ÎÈ ÈÓÄÍÄÓ ÐÌÌÄØÈÓ ÍÄÌÍÅ	18
28. ÐÌÌÄØÈÀ ÇÄIAØÌÀ	18

3 ÊËÄÑ

1. ÆËÄÅ ËÈÑÒB	19
2.	19
3. ÈÄ²ÖEÀ ÑÍÖB	20
4. ÈÀËÈÍÀ	20
5. Á²Æ²ÖÄPÒÜÆÓÐÄÅÄ²	21
6.	22
7. ÇÀÉ×ÈÈ ² Á²ÈÌ×ËÀ	22
8. ÈÄÄÅÀ ÍÄØØÈÀ	23
9. ÇÈÌÀ	24
10. Á²ÄÄ	24
11. ÍËÄËÄÄÙ	25
12. Ó ÁÄÄÌÅÄÈÌØ È²ÄÄ ²	25
13. ÍÄÌÄÐÄÅÄÄ×ÄÍÀ ÇÈÌÀ	26
14. ÁÄÐÄÇÌÄÈÉ ÁÄÉ ÖÇÈÌÈÖ	26
15. Á²×ÍÇ ÄËÄÍÀ ÁÎÑÒB	27
16. BÈ ÇÄÖÙ ÖÇÈÌÈÖ ÆËÄÅ	27
17. ÑÍ²ÆËÈÍÈÄ	28
18. ÍÀ ÍÌËPÂAÍÍ ²	29
19. ÑÓÄÌÐÀ ÇÈÌÀ	29
20. ÆËÄ ² ÍÀÌ'ØÐÌÈÈÈ	30

21. ÈÀÑÓÍÉÀ	31
22. ÈÈ-Â	31
23. ÁÌÌÌÁÁ ÌÀÒÁÐ ²	32
24. ÁÐÉÁ ÁÈOEÍNOÁÍ	32
25. ÁÁÑÍBÁ ÑÁBÓÍ	33
26. ÓÁÌÐÁÁ Ð ² ×ÈÈ	33
27. ÐÌÑBÍÁ ÁÌÈÑÒÍ	34
28. ÍÓÑÓÓÍÈ ÐÞÓÓPÓÚ ÁÍÓÍÁÍÁ	34
29. È ² ÈÈ ÈÈÑB	35
30. ÍÓÐÀØÉÀ ² ÁÌÈÓÁÆÀ	35
31. ÈÑÑÁ? ÑÁ?ÓADÈ	36
32. ÕÈ ² ÁÍÍ ÇÁÌÈß ÑÈÈÙÍÁ	36
33. ÑÍÍ	37
34. ÍÇÁÐÍ ÑÁ?ÓBCÚ	38

4 ÈÈÀÑ

1. Á ² ÆÓÀPÓÚ ÆÓÐÀÁÈ ²	39
2. ×ÁÐÁÖÜ	39
3. BÈ ÁÁÓÁÀPÓÚ ÓÓÈÍÐ	40
4. ÁÁÁÌÁÆÀÒÈÍ	40
5. ÑÓÍÈÓ ² Á ÈÌÁÒÍ ²	41
6. ÁÐÈÈÓ ÓÐÍÈ	42
7. ÁÓÁ	43
8. ÍÁÐÁÉÍÍÁÍÍB Á ² ÈÌÌ	43
9. ÍÁÄÈ×ÁÐÍÍÁ ÁÆÁÐÁÆÍ ÇÌÁÍÙ	44
10. ÁÌÐÍÁÖÜ	44
11. ÈÀÈÅÈÈ	45
12. ÍÀ× ÈÌÁÀÆß ÈÞ ÁÌÒÈ	46
13. ÓÀÓÀÐÑÜÉÀ ÇÈÈß	46
14. ÈÈÌÍÈ	47
15. ÍÓÁÐÀ ÁÌÈÉÀ	48
16. ÁÐÍÈÉ ÁÐÓÁ	48
17. BÈ Á ² ÈÍ×ÈÀ ÇÈÌÓ ^a	49
18. ÁÌÞÍ ² ÁÌÑÓ ²	50
19. Á Ñ ² Í ²	50
20. Á ² ×ÍÀ ÑÈÀÁÀ	51
21.	51
22. ÍÀ ÈÈÀÁÖ ²	52
23. ÁÐÀ-ÈÍÉ ÑÓÁ	53
24. ÑÍ ² ÈÈÀÈÉ Á×ÈÌÍÈ	53
25. ÍÁÁÐ ² ÁÀÆÓÀ ÇÁ ² Ð ² Á ÒÀ ÍÓÀÖ ² Á	54
26. ÑÓÀÆÉÍÉÀ	55
27. ÑÀÁ	56
28. ÈÀÁ ÒÀ ÍÈØÀ	56
29. ÍÓÀÖ C ÈÀÁÁÍÀ	57
30. ÍÀÐÍÁÍÈÉ ÁÁÐÍÈ	58
31. ÍÉ BÈÈÉ ÍÓÇÈÈÀ!	59
32. ÁÌÈÓÁ ÍÍÈÒ ² Á Ó ÓÌÀÐÓ	59
33. ÍÀÈ ² ÁÆÀ ² ÁÆÌ ² ÈÜ	60
34. ÐÁÍÈÍÁÁ ÇÌÐß	60
35. ÁÁ ÁÁÐÓÙÑB ÑÐ ² ÁÍ ÍÁÁÓÒÈÍÈ	61

Навчальне видання

Козуб Ольга Володимирівна,
Мельничайко Олександра Іванівна

УКРАЇНСЬКА МОВА ЗБІРНИК ТЕКСТІВ ДЛЯ ПЕРЕКАЗІВ 2–4 класи *Навчальний посібник*

Головний редактор *Б.Є. Будний*

Редактор *I.M. Чорненська*

Художник *V.A. Басалига*

Комп’ютерна верстка *H.O. Ягній*

Підписано до друку 20.05.2004. Формат 60×84/16. Папір друкарський.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 3,7. Умовн. фарбо-відб. 3,7.

Видавництво «Навчальна книга—Богдан»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга — Богдан, а/с 529, м.Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 43-00-46; 25-18-09
publishing@budny.te.ua
www.bohdan-books.com